

Alla får komma

av Lena Bengtsson

Anna-Lena och Simon Röstin har samlat kyrkans folk i pojkskolan på Gulalevägen i Adis Abeba en kväll 1936. Det är 64 personer i personalbostaden. Golven är täckta av madrasser där barnen skall sova i syskonbädd. De vuxna ska vaka och be hela natten. De är övertygade om att de kommer att dö. Då kommer engelsmännens Röda Korsambulanser körande. De stannar vid grinden och någon ropar att alla får följa med till engelska konsulatet. På fem minuter måste de vara inne i ambulanserna. Alla rusar iväg, ingen tar någonting med sig. Då får de bakläxa. De måste hämta täcken och kuddar. De ska sova ute på ambassadens gård. Vägen dit går förbi utplundrade och brinnande hus. Väl inom ambassadens murar känner de sig trygga.

Den italienska hären kommer. I täten kör en sportbil med marskalken Badoglio. Efter kommer motorcyklar och lastbilar, följda av tanks. Inte en soldat i hären går till fots. Marken skälver under de tunga motorfordonen. Ingen kan sova denna ödesnatt i Etiopien.

Nästa dag återvänder Anna-Lena och Simon tillsammans med kyrkfolket till Gulale. Grannarna berättar att främmande soldater med fyra kulsprutor och en kanon tog ställning på missionens gård. Dörrar togs loss, fönster slogs sönder, möbler bars bort, kassaskåpet sprängdes. Papper och böcker har slitits itu, en del användes för att stoppa blodflöde, andra till toalettpapper. Sovsalarna gapar tomma. Skåpen är sönderslagna och porslin, glas och grytor är borta. Orgeln har plockats sönder bit för bit. Anna-Lenas häst är försvunnen. Hon får höra att en man sadlat den och ridit iväg under höga stridsrop. Alla församlingsmedlemmar är oskadade.

Det är nu tid för avsked. Anna-Lena och Simon ska resa hem till sin lille son, Tuve. När kriget började fick han följa med de andra missionärsbarnen till Sverige. Det är svårt att säga adjö till vännerna när framtiden är så osäker. Församlingsmedlemmarna är beslutna att stanna kvar på missionsstationen. De ska reparera byggnaderna.

Det blir inte riktigt som planerat. Pojkskolans lokaler beslagtas. Ghebre Amlak arbetar som lärare och predikant för missionen. Han bor i flickskolan. En italienare tar sig in i hans hem och ryter att nästa dag ska familjen vara borta annars återkommer han med ett gevär.

”Det beror på om Gud tillåter det, annars har du ingen makt att döda oss”, svarar Ghebre Amlak.

”Gud vem är han? Det är Duce som är Gud och han gör vad han vill.”

Duce är Italiens ledare Mussolini.

”Duce är bara en vanlig människa. Han kan bli sjuk och han kan dö, men Gud är odödlig.”

Italienaren ryter:

”Du är en fähund, och det är Gud också!”

Rädslan rinner av Ghebre Amlak. Han ryter tillbaka:

”Ja, jag är kanske en fähund, men Gud är det inte!”

Familjen Amlak hittar ett hus att hyra. Församlingen håller samman och firar gudstjänst varje söndag. Etiopien befrias. Ghebre Amlaks söner vill gå tillbaka till flickskolans hus och köra bort italienaren. De övertalar sin far att följa med dem. Italienarens fru öppnar dörren och säger att mannen är för sjuk för att prata med dem. Ghebre Amlak ger sig inte. Han vill prata med mannen. Till slut kommer han blek och darrande.

Ghebre Amlak säger:

”Vi vill bara fråga dig vem som segrade, Gud eller Duce?”

Frun svarar för sin man:

”Det gjorde Gud! Gud är Gud i all evighet.”

Gud är Gud i all evighet! Det kan du lita på. Vad som än händer här i världen är Gud starkast, starkare än ondskan.

Fakta

Anna-Lena Röstin var lärare och reste till Eritrea 1913 för att undervisa Karl och Agnes Nyströms barn. 1916 utvisas hon och reser till Stockholm där hon arbetar på BV:s expedition. 1924 reser hon till Addis Abeba för att starta en flickskola tillsammans med Petrea Paulsson.

Simon Röstin arbetar som lärare på pojkskolan i Addis Abeba från 1923. Han arbetar som översättare av sånger från svenska till amarinja. Simon och Anna-Lena återvänder samtidigt till Sverige och gifter sig. 1931 återkommer de till Addis Abeba. De avslutar sin tjänst för BV 1936.

Röda Korset i tjugofem olika länder skickar ambulanser till Etiopien för att hjälpa människor som sårats i kriget. Svenskarna skickar en stor grupp som delas upp i stor och liten ambulansen. Många av de anställda har varit i landet som missionärer och förstår språket. En flygare, Carl Gustaf von Rosen skall underlätta för ambulanserna att hålla kontakt med varandra. Etiopier har utbildats till sjukvårdare i missionskolorna och av doktor Hanner på kejsarens sjukhus i Addis Abeba. Ingen i Röda korset bär vapen.

Nyårsafton 1935 bombas för första gången i världshistorien ett av Röda Korsets sjukvårdsläger. Det är den stora svenska ambulansen. Tjugosju av de etiopiska sjukvårdarna dödas. Många är svårt skadade. Man lyckas fly till en plats som heter Negele. En svensk, Gunnar Lundström dör under flykten. Carl Gustav von Rosen lyckas flyga till Negele och flera svårt sårade kommer till Addis Abeba för vård, bland dem läkaren Fride Hylander.

De svenska och norska ambulanserna flyr söderut över Kenyas gräns när italienarna segrar. De litar inte på att bli väl behandlade om segrarmakten får tag i dem.